Potsdam

1 Zespół pałacowy w Poczdamie – Światowe Dziedzictwo UNESCO

Na przestrzeni prawie czterech stuleci najlepsi budowniczowie i artyści stworzyli – na zlecenie pruskich władców – jedyny w swoim rodzaju zespół pałacowo-parkowy. W wieku XIX architekt krajobrazu Peter Joseph Lenné połączył parki pałacowe w jeden fascynujący krajobraz kulturowy nad Hawelą.
Od roku 1990 poczdamskie pałace należą do Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Obok parku i pałacu Sanssouci magnesem przyciągającym rzesze turystów są też: Nowy Pałac, Pałac Marmurowy i Pałac Cecilienhof.

www.spsg.de

2 Historyczne śródmieście i Biosfera w Poczdamie

Śródmieście Poczdamu zaprasza na spacer nad brzegiem Haweli, od jednej do drugiej bramy miejskiej. Wiele spośród ceglanych domów w zbudowanej w latach 1734–1742 Dzielnicy Holenderskiej mieści dzisiaj kawiarnie i sklepy. Nowy Rynek uznawany jest za jeden z najlepiej zachowanych barokowych placów w Europie. Dom Historii Brandenbursko-Pruskiej organizuje w dawnych stajniach dworskich specjalne wystawy. Wyłącznie z drewna zbudowana jest wzorcowa wieś Aleksandrówka, poświęcona od 1827 roku pamięci cara Aleksandra. A w tropiki przeniesie Państwa Hala Biosfery, leżąca na pobliskim terenie Ogólnokrajowej Wystawy Ogrodniczej.

www.potsdamtourismus.de

3 Most Glienicke i Willa Schöningen

Dzisiaj most Glienicke łączy Poczdam z Berlinem, podczas gdy kiedyś dzielił Wschód i Zachód. Zbudowany w roku 1907 stalowy most na Haweli był miejscem wymiany agentów (szpiegów). O czasach podziału Niemiec, zimnej wojnie i ponownym zjednoczeniu kraju przypomina wystawa, przygotowana w znajdującej się nieopodal pięknie odrestaurowanej Willi Schöningen. Zaprojektowana w 1843 roku przez Persiusa budowla w kształcie wieży służyła początkowo marszałkowi dworu Schöningenowi za rezydencję. Za czasów NRD mieścił się w niej dom dziecka. Dzisiaj w willi można dokonywać odkryć: zarówno historycznych, jak i artystycznych.

www.glienicker-bruecke.de
www.villa-schoeningen.de

4 Miasto filmowe Poczdam

Poczdam jest miastem filmu o stuletniej tradycji. W studiach Babelsberg wytwórnie UFA i DEFA nakręciły ponad 2.000 filmów. Obecnie produkuje się tutaj zarówno filmy kinowe w międzynarodowej produkcji (nierzadko nagradzane nagrodą Oskara), jak i seriale telewizyjne, np. niemiecki „Gute Zeiten, schlechte Zeiten“. Mieszczący się na autentycznym terenie Park Filmowy Babelsberg od kwietnia do października przyciąga zwiedzających takimi atrakcjami, jak: show kaskaderskie czy kino akcji. Muzeum Filmu w Poczdamie, mające swoją siedzibę w barokowych stajniach książęcych w centrum miasta, za pomocą organizowanych wystaw i pokazów ożywia tradycję sztuki filmowej.

www.filmpark.de
www.filmmuseum-potsdam.de

5 Miejsce kultury – Schiffbauergasse

Tam, gdzie kiedyś wodowano statki parowe i musztrowano huzarów, dzisiaj artyści „produkują“ inspirujące wydarzenia kulturalne. Teatr im. Hansa Otto, z charakterystycznym czerwonym dachem w kształcie liści, stawia na klasyków i dramaturgię współczesną. Tuż obok swoją ofertą przyciągają niezależne ośrodki kultury i teatry alternatywne. Od zjednoczenia Niemiec ożywiły one swoją działalnością dawne budynki stajni, pralni i maszynowni. Park Nabrzeżny przy jeziorze Tiefer See posiada przystań statków i restauracje, dzięki czemu oferuje wypoczynek na świeżym powietrzu.

www.schiffbauergasse.de

Havelland

6 Brandenburg nad Hawelą

Początków Brandenburgii szukać trzeba na trzech wyspach na Haweli. Pierwsza oficjalna wzmianka o mieście Brandenburg pochodzi z roku 948. Tam gdzie po roku 1165 zakon norbertanów wzniósł swoją katedrę, stał wcześniej słowiański gród książęcy. Muzeum Katedralne przechowuje skarby z wczesnego okresu istnienia kraju. Na sąsiedniej wyspie stoi dawny klasztor dominikański pod wezwaniem św. Pawła, który obecnie pełni funkcję zarówno krajowego muzeum archeologicznego, prezentującego znaleziska od czasów epoki kamiennej, jak i miejsca organizacji koncertów i innych imprez kulturalnych.

www.stg-brandenburg.de
www.paulikloster.de

7 Pałac i park Caputh

Ta idylliczna posiadłość ziemska nad Hawelą jest jedyną zachowaną posiadłością Wielkiego Elektora Fryderyka Wilhelma. Wznoszony od roku 1662 pałac Caputh stał się rezydencją jego drugiej żony Doroty von Holstein-Glücksburg. Ekspozycja muzeum pałacowego pokazuje, jak wyglądało życie dworskie około roku 1700. Szczególnie warta obejrzenia jest letnia jadalnia: król Fryderyk Wilhelm I kazał ją nieco później wystroić przy pomocy 7.500 holenderskich kafli fajansowych. Sąsiadujący z jadalnią mały ogród krajobrazowy zaprojektował Peter Joseph Lenné.

www.spsg.de

8 Wyspa Werder na Haweli

Nazwa miasta „Werder“ oznacza: „ląd otoczony wodą“. Przed ponad tysiącem lat rybacy odkryli wyspę w nurcie Haweli. Historyczną starówkę z XVII wieku można zwiedzać, dopłynąwszy do miasta na wodzie. Oprócz rybaków również winiarze i sadownicy odcisnęli piętno na historii tej bardzo słonecznej miejscowości. Dzięki piaszczystym glebom, które szybko się ogrzewają, na okolicznych stokach dojrzewają szczególnie dobrze: jabłka, gruszki, śliwki i wiśnie. Corocznie obchodzone Święto Kwitnienia Drzew udowadnia również, że i tutejsze wina cieszą się dużą popularnością.

www.werder-havel.de

Havelland

9 Ribbeck – pałac, kościół i grusza

Sławna grusza rośnie nadal obok kościoła, nawet jeśli – rzecz jasna – nie jest to już owo legendarne drzewko z wiersza Theodora Fontanego o „Panu von Ribbeck na Ribbecku w Krainie Nadhawelańskiej“. Dobrze zachowana najstarsza część wsi Ribbeck zakwita na nowo – niedawno zrekonstruowany pałac mieści znakomitą restaurację, muzeum oraz wystawy. W starej gorzelni potomkowie właścicieli majątku Ribbeck oferują szlachetne trunki własnej roboty, oczywiście również te zrobione z gruszek.

www.ribbeck-havelland.de

10 Klasztor w Lehnin

Założony w roku 1180 klasztor był najważniejszą siedzibą zakonu cystersów w Marchii Brandenburskiej. Wyraziście surową bazylikę wzniesiono z czerwonej cegły ceramicznej. Po przeprowadzonej w roku 1542 sekularyzacji klasztor pełnił funkcję książęcego pałacu myśliwskiego, po czym podupadł i dopiero w roku 1877 został ponownie odbudowany, z zachowaniem wierności w najdrobniejszych nawet detalach. Dzisiaj działa przy nim zgromadzenie ewangelickie pod wezwaniem Luizy Henrietty. Miłośnicy muzyki klasycznej rozkoszują się każdego roku letnimi koncertami w kościele klasztornym.

www.klosterkirche-lehnin.de

11 Park Optyki w Rathenow

O tym, że świat promieni świetlnych i soczewek można podziwiać także na wolnym powietrzu dowodzi oryginalny Park Optyki w Rathenow. Na wyspie Schwedendamm na Haweli optyka łączy się w sposób zabawowy z naturą. Wielki teleskop, latarnia morska, piramidy kolorów i świecące grządki zachęcają turystów do dokonania naukowych odkryć. Tradycja Rathenow jako miasta optyki sięga czasów działalności optyka Johanna Heinricha Augusta von Dunckera, który w roku 1801 dokonał właśnie tutaj odkrycia wielowrzecionowej szlifierki do soczewek. W Muzeum Optyki mieszczącym się w Centrum Kultury odbywają się pokazy działania historycznych eksponatów.

www.optikpark-rathenow.de

12 Miejsce pamięci Otto Lilienthala w Stölln

Ponad wzniesieniami Rhinower Berge koło Stölln Otto Lilienthal szybował na swoich latających maszynach nawet na odległość do 250 metrów. Latem 1896 roku pionier lotnictwa spadł w czasie lotu ślizgowego z góry Gollenberg (o wysokości 110 metrów) i zmarł wskutek odniesionych obrażeń. Odważne dokonania Lilienthala prezentuje wystawa urządzona w samolocie pasażerskim. W roku 1989 przewieziono do Stölln samolot IŁ 62 i ochrzczono go mianem „Lady Agnes“ – Agnes (poln. Agnieszka) to imię żony Lilienthala. W tym wyjątkowym miejscu już wiele par małżeńskich powiedziało sobie „Tak!“.

www.otto-lilienthal.de

13 Majątek ziemski Borsiga

Berliński „król lokomotyw“ Albert Borsig pobudował w Groß Behnitz w XIX wieku wzorcowy majątek rolno-przemysłowy, wprowadzając na wieś pługi parowe i kolej żelazną. Dzisiaj ten zespół architektoniczny znajduje się pod ochroną konserwatorską i lśni w malowniczym parku nowym blaskiem. W dawnym budynku pensjonatu powstał wytworny hotel, a kawiarnia i restauracja zapraszają gości na bodaj najładniejsze tarasy nad jeziorem, jakie można spotkać w całym regionie Havelland. Majątek oferuje stylowe wnętrza i organizuje rozmaite imprezy.

www.landgut-borsig.de

Fläming

14 Zamek Eisenhardt w Belzig

Wysoko ponad miastem uzdrowiskowym Belzig, na górze Briccius, wznosi się symbol miasta – zamek Eisenhardt. Najstarsza jego część, 33 metrowa wieża główna zamku, pochodzi z XII wieku. Wieża nosi nazwę „Wieża Maślana“, ponieważ, jak głosi legenda, do jej budowy oprócz kamieni polnych i krwi wołowej użyto również masła. Dzisiaj w zamku mieści się muzeum, urząd stanu cywilnego oraz hotel. W sierpniu zamek staje się scenerią średniowiecznego spektaklu z udziałem rycerzy, bardów i czarownic.

www.belzig.com

15 Rezydencja biskupów – zamek w Ziesar

Turyści już z daleka mogą podziwiać zwieńczenie 35-metrowej wieży głównej zamku w Ziesar przypominającą wyglądem infułę biskupią. Ten najlepiej zachowany w całej Brandenburgii zamek biskupów był w latach 1327-1560 siedzibą biskupią, wyposażoną komfortowo m.in. w ogrzewanie podłogowe. Wystawa pod tytułem „Drogi do niebiańskie-go miasta“ (min. w sali Jerusalem) w muzeum zamkowym prezentuje przykłady przepychu, obecnego w dziejach brandenburskiego Kościoła w średniowieczu. Kaplicę zamkową zdobią malowidła ścienne o żywych barwach, przedstawiające sceny rajskie.

www.burg-ziesar.de

16 Flaeming-Skate®

Przez malownicze krajobrazy Dolnego Flaeming i pradoliny Baruther, z dala od dróg i autostrad, rozciąga się prawie 200 km szerokich na 3 metry ścieżek gładkiego jak tafla lodu asfaltu. Nigdzie indziej w całej Europie nie można tak spokojnie i wytrwale sunąć w terenie na wrotkach lub rolkach, jak tutaj. Flaeming-Skate® jest również rajem dla rowerzystów. Usytuowane wzdłuż dróg liczne miejsca postojowe, zajazdy, hotele i pensjonaty zapraszają na krótki odpoczynek.

www.flaeming-skate.de

Fläming

17 Wioska Muzealna, Huta Szkła w Baruth

Od niemal 300 lat w hucie wytwarza się szkło. Założone w roku 1716 osiedle szklarzy przeżywało swój największy rozkwit wraz z rozwojem produkcji szkła mlecznego w wieku XIX. Dzisiaj szklarze pokazują turystom, jak w temperaturze 1.250 stopni Celsjusza formuje się szkło, a także zachęcają zwiedzających do samodzielnego spróbowania tego fachu. Muzeum w Nowej Hucie eksponuje urządzenia i produkty (takie jak np. termos) i objaśnia sposób ich wytwarzania. Oprócz tego do wioski, objętej obecnie ochroną konserwatora zabytków, sprowadzili się kolejni artyści-rzemieślnicy.

www.museumsdorf-glashuette.de

18 Klasztor w Zinna

Dźwięk odrestaurowanych organów Wilhelma Baera przyciąga miłośników muzyki na letnie koncerty w klasztorze Zinna. Oprócz organów odrestaurowana została również sala koncertowa, czyli klasztorny kościół. Ta wsparta na filarach bazylika wykonana z kamieni granitowych została wzniesiona przez cystersów już w XIII wieku. Kaplica opactwa, jak również stare i nowe opactwo, świadczą o zmiennej historii dawnego klasztoru. Klasztorna gorzelnia oferuje wysokoprocentowe trunki, na przykład „zakonnika z Zinnej“.

www.kloster-zinna.net

19 Zamek w Rabenstein

Nad miejscowością Raben na „Stromym Zboczu“ wznosi się zamek Rabenstein. Wzniesiony w XII wieku jako warownia, uważany był za obiekt nie do zdobycia. Z wysokiej na 30 metrów wieży głównej, w której ponoć straszy duch córki kasztelana, rozciąga się wspaniały widok na region Górnego Flaeming. Obecnie zamek, w skład którego wchodzi również sala rycerska, kaplica i sala tortur, jest użytkowany jako schronisko młodzieżowe, muzeum i zajazd. Każdego roku organizuje się tu historyczne festyny kuglarzy i jarmarki bożonarodzeniowe.

www.burgrabenstein.de

20 Miasto bunkrów i książek Wünsdorf

Niczym przestroga stoją „betonowe cygara“, dawne wieże obrony przeciwlotniczej. Od 1910 do 1994 roku w Wünsdorf mieściły się kolejno: szkoła piechoty, obóz jeńców wojennych, naczelne dowództwo Wehrmachtu oraz Grupa Zachodnia Armii Czerwonej. Informacji o dziejach tego miejsca dostarcza Muzeum Garnizonowe i wystawa. Do kilku arsenałów wprowadzili się handlarze książek oraz antykwariusze i założyli pierwsze w Niemczech Miasto Książek.

www.buecherstadt.com

Prignitz

21 Plattenburg koło Bad Wilsnack

Plattenburg jest największym i najstarszym zamkiem na wodzie w północnych Niemczech. Pierwsza wzmianka z 1319 roku informuje, że zamek był letnią rezydencją wielu biskupów. Zajmowane przez biskupów „skrzydło biskupie“ z salą rycerską zawiera warte obejrzenia zdobnictwo z okresu późnego renesansu. Dzisiaj zamek Plattenburg służy jako muzeum i ośrodek kultury dla regionu Prignitz. Piekarnia i browar zapraszają na jadło i trunek. Corocznie na początku lata rozgrywa się tutaj średniowieczny spektakl zamkowy.

www.plattenburg.de

22 Fundacja klasztorna w Heiligengrabe

Od ponad 700 lat w Heiligengrabe mieszkają i pracują zakonnice oraz kanoniczki. Założony w 1287 roku przez cysterki klasztor, przekształcony w późniejszym czasie w zgromadzenie dla młodych dam z arystokratycznych rodzin, zaprasza dziś gości do zamieszkania w murach klasztornych lub w budynku Wulffenhaus oraz wzięcia udziału w rekolekcjach. Do naszych czasów niemal całkowicie zachował się kompleks klasztorny z krużgankiem, refektarzem oraz murami z palonej cegły. Kościół klasztorny i kaplica są także scenami wieczornych koncertów. Latem koncerty organizowane są również w parku.

www.klosterstift-heiligengrabe.de

23 Zamek w Lenzen

Z 800-letniej wieży zamkowej rozciąga się widok nie tylko na rozlewiska Łaby, lecz równocześnie na cztery różne niemieckie landy. W wieży ma swoją siedzibę muzeum regionalne, prezentowane są tam wystawy. Średniowieczny zamek, zbudowany niegdyś na pozostałościach słowiańskich fortyfikacji, w ostatnich latach przekształcił się w „zamek ekologiczny“. Stowarzyszenia ochrony środowiska realizują tutaj projekty, związane z niedalekim parkiem krajobrazowym, oraz prowadzą kampanie informacyjne na temat zależności pomiędzy życiem mieszkańców a środowiskiem naturalnym w rozlewisku Łaby. Hotel zamkowy przypadł do gustu szczególnie rowerzystom.

www.burg-lenzen.de

24 Rühstädt – wieś z najliczniejszą populacją bocianów w Niemczech

Od roku 1996 Rühstädt jest „Europejską Wsią Bocianią“. Każdej wiosny ponad 70 bocianów powraca tu z zimowych kwater, żeby wysiadywać i wychowywać swoje potomstwo. Wieś nastawiła się na przyjęcie dziesiątków tysięcy turystów, którzy kierują swój wzrok ku górze. Pracownicy Bocianiego Domu i Centrum Turystycznego Związku Ochrony Przyrody NABU udzielają informacji na temat obecności bociana białego na rozlewiskach Łaby. Za pośrednictwem kamery można obserwować życie bocianiej pary na dachu budynku.

www.storchenclub.de

Prignitz

25 Wieża Miejska – Muzeum Wojny Trzydziestoletniej w Wittstock (Dosse)

32-metrowa Wieża Miejska jest ostatnim zachowanym w całości świadkiem świetności kompleksu zamkowego w Wittstock. Dawny zamek, przy zbiegu rzek Dosse i Glinze, był od 1271 do 1548 roku siedzibą biskupów Havelbergu. W imponującej wieży znajduje się dziś „Muzeum Wojny Trzydziestoletniej“, która również nie oszczędziła Wittstock. Miasto w przeszłości było chronione solidnym murem z cegły palonej, zachowanym do dziś w całości.

www.mdk-wittstock.de

26 Muzeum Mody w pałacu Meyenburg

Z dala od stolic mody i wykwintnych butików zaskoczy nas pierwsze w Niemczech Muzeum Mody. W pałacu Meyenburg Josefine Edle von Krepl prezentuje najciekawsze eksponaty ze swojej kolekcji, liczącej 3.000 ubiorów. Te 350 wyeksponowanych stylowo ze wszystkimi dodatkami strojów pochodzi z lat 1900–1970. Muzeum w neorenesansowym pałacu, wzniesionym w roku 1865 na szczątkach średniowiecznego zespołu zamkowego, informuje o historii regionalnej i dawnych właścicielach majątku.

www.modemuseum-schloss-meyenburg.de
www.schloss-meyenburg.de

Ruppiner Land

27 Pałac w Rheinsberg

Patrząc na pałac Rheinsberg ma się wrażenie, że pałac i jego obie wieże wyrastają bezpośrednio z jeziora Grienericksee. Fryderyk II jako następca tronu spędził tutaj najlepsze lata swego życia, z dala od ojcowskiego rygoru. Wczesnoklasycystyczny styl pałacu i ogrodu utrwalił młodszy brat Fryderyka, książę Henryk Pruski, tworząc w ten sposób jedyny w Europie dwór muz, który w swoich dziełach uwiecznili Theodor Fontane i Kurt Tucholsky, a który czaruje swoją urodą – zwłaszcza podczas letnich koncertów – do dziś.

www.spsg.de

28 Ruiny klasztoru w Himmelpfort

Urząd pocztowy Świętego Mikołaja w Himmelpfort jest znany dzieciom na całym świecie. Pomocnicy Św. Mikołaja odpowiadają w okresie adwentu na nadesłane życzenia. Położony idyllicznie między czterema jeziorami Himmelpfort zawdzięcza swoją nazwę klasztorowi cystersów. Z kompleksu klasztornego pozostały tylko ruiny: ściany nawy głównej i ściany zachodnie, stanowiące niezwykle romantyczną scenerię dla jarmarków i festynów. Chór klasztoru został w XVII wieku przebudowany na wiejski kościół.

www.himmelpfort.net

29 Neuruppin – miasto Fontanego

Theodor Fontane i Karl Friedrich Schinkel to najbardziej znani synowie miasta Neuruppin. Kościół klasztorny, który jest najstarszą budowlą i symbolem miasta, został zrekonstruowany według projektu Schinkla. Stare Gimnazjum, do którego uczęszczał Fontane, imponuje swoim barokowym przepychem. W domu, w którym się urodził, do dzisiaj jest czynna apteka, a muzeum miejskie informuje o jego życiu. Fontane opisywał wzniesienia Ruppiner Berge – znajdujący się tam zwierzyniec Kunsterspring zaprasza do odwiedzin. Zaś Termy Fontanego zachęcają do kąpieli w jeziorze Ruppiner See.

www.neuruppin.de

30 Brandenburska Główna Stadnina Koni w Neustadt (Dosse)

Król Prus Fryderyk Wilhelm II kochał wszystko, co piękne – również rasowe konie. Jego poprzednicy stawiali na muły. W 1788 roku w Neustadt (Dosse) założono stadninę królewską. Dziedzińce w stylu klasycystycznym oraz wykonane na wzór pałacu domy koniuszych uważane są za klejnoty pruskiej architektury. Do dnia dzisiejszego pod nadzorem państwa hodowane są tutaj konie czystej krwi. Na wrześniowej paradzie ogierów przed tysiącami widzów człowiek i zwierzę prezentują swoje umiejętności.

www.sbhlg.org

31 Pałac w Oranienburgu

Nazwa miasta pochodzi od pałacu. Posiadłość była prezentem od Wielkiego Elektora Fryderyka Wilhelma dla żony Luizy Henrietty, księżniczki Oranii, przekazanym jej w roku 1651. Jej syn, książę elektor Fryderyk III, zlecił przebudowę pałacu, czyniąc go najbardziej okazałym barokowym zespołem pałacowym w Brandenburgii. W muzeum pałacowym prezentowane są przede wszystkim dzieła artystów holenderskich. O dworskim blasku świadczy porcelanowa komnata, w której znajduje się wystawa wschodnioazjatyckiej porcelany, kości słoniowej i pełnych przepychu sreber.

www.spsg.de

32 Miejsca Pamięci i Przestrogi Sachsenhausen i Ravensbrück

Nazwy: Sachsenhausen i Ravensbrück symbolizują najmroczniejszy rozdział historii Niemiec. W obu obozach koncentracyjnych naziści wymordowali dziesiątki tysięcy ludzi; większość ofiar w Ravensbrück stanowiły kobiety. Zadaniem Fundacji Brandenburskie Miejsca Pamięci jest podtrzymywanie pamięci o nazistowskim ludobójstwie, dokonanym w obozach koncentracyjnych. Wystawy prezentowane w autentycznych budynkach przekazują informacje na temat ofiar i sprawców.

www.stiftung-bg.de

Ruppiner Land

33 Park Ceglany w Mildenberg

Z cegieł wyprodukowanych w Zehdenick wybudowano pół Berlina. Produkcji w tym niegdyś największym w Europie zagłębiu cegielnianym zaprzestano dopiero w 1991 roku. W parku rozrywki Mildenberg każdy może na własne oczy zobaczyć, jak wyglądała w przeszłości produkcja cegieł. Można obejrzeć maszyny parowe oraz piece kręgowe do wypalania cegieł. Kolej polowa przewozi zwiedzających do cegielni i warsztatów, a kolejka kopalniana kursuje do miejsc wydobycia gliny. Oprócz tego w parku można odwiedzić galerię oraz plac zabaw z licznymi atrakcjami. Wielu gości przybywa drogą wodną, gdyż nadhawelański park posiada własny port dla łodzi, wypożyczalnię jachtów i restaurację.

www.ziegeleipark.de

34 Pałac i majątek w Liebenberg

Dziedziniec pałacowy przy Fontannie Cesarskiej, z wiernie odrestaurowanym zespołem, składającym się z: pałacu, domu inspektora i kościoła zbudowanego z polnych kamieni, stanowi nadal centrum majątku Liebenberg. Wokół niego na gości czekają: Park Lennégo, neobarokowy Dom nad Jeziorem, Park Linowy i sklep dworski z ofertą produktów regionalnych.
Na terenie posiadłości należących do majątku można polować lub jeździć konno, spędzać urlop, świętować lub uczestniczyć w koncertach i imprezach literackich.

www.schloss-liebenberg.de

35 Linum – wieś bociania

Na bogatych w zbiorniki i cieki wodne nizinach pomiędzy Rhinluch i Havelluch odpoczywają nie tylko dziesiątki tysięcy żurawi. Również bociany białe znajdują tu obfity pokarm. We wsi Linum co roku 18 bocianich par wysiaduje jaja, więc na początek lata organizowane jest zawsze Święto Bociana. Związek Ochrony Przyrody NABU przerobił starą kuźnię na „Kuźnię Bocianią“, która oferuje informacje na temat bociana białego, żurawia i innych ptaków oraz organizuje wycieczki po tamtejszych bagnach.

www.berlin.nabu.de/projekte/linum

Uckermark

36 Prenzlau

W Prenzlau znajdują się wspaniałe przykłady architektury północnoniemieckiego gotyku ceglanego. Kościół Mariacki, niemal całkowicie zniszczony podczas działań wojennych w 1945 roku, podlega od kilku dziesięcioleci rekonstrukcji. Z jego 60-metrowej wysokości wież rozciąga się rozległy widok na Uckermark. W klasztorze dominikanów, pełnym gotyckich wystrojów i malowideł ściennych, znajduje się obecnie Muzeum Historii Kultury. Klasztor pełni też rolę centrum kultury.
W przyklasztornym ogrodzie latem organizowane są nastrojowe koncerty.

www.prenzlau.eu
www.dominikanerkloster-prenzlau.de

37 Eldorado Templin

„Przygodę jak w filmie“ obiecuje eldorado nad brzegiem jeziora Röddelinsee. Do westernowego miasteczka należy saloon z music-hallem, więzienie i urządzenie do płukania złota. Rymarz, kowal i snycerz wprowadzają zwiedzających w arkana swojego rzemiosła, a wieczorami swoje umiejętności prezentują muzycy i tancerze. Na pokazach tresury główną rolę odgrywają ptaki drapieżne, konie i bizony. Pobliskie jezioro Röddelinsee nadaje się do organizowania przejażdżek łodziami i tratwami, zaś konie i wozy z plandekami są zawsze gotowe do drogi. Forty, szałasy i namioty tipi oferują w tym eldorado stylowe noclegi, i to zarówno kowbojom jak i Indianom.

www.eldorado-templin.de

38 Templin

Najstarsza i najważniejsza budowla w miejscowości Templin ciągnie się wokół starówki: mur o długości 1.735 metrów i wysokości nawet do siedmiu metrów został wzniesiony w XIV wieku z polnych kamieni. Przetrwał nawet straszliwy pożar miasta w roku 1735. Po pożarze stare miasto odbudowano na nowo, niczym miasto kolonialne, nadając mu w rzucie poziomym sześćdziesiąt kątów prostych. Spacer prowadzi nas do barokowego ratusza, kościoła miejskiego pod wezwaniem Marii Magdaleny, zacienionych placów pod lipami oraz do ... kawiarni w rynku.

www.templin.de

Barnimer Land

39 Klasztor w Chorin

Zachowany do dziś jedynie w postaci ruin klasztor cystersów w Chorin rozciąga się romantycznie wśród lesistego terenu moreny czołowej i stanowi jeden z najważniejszych zabytków architektury epoki gotyku ceglanego w Brandenburgii. Co roku w jego murach odbywa się Lato Muzyczne w Chorin, które swymi koncertami muzyki klasycznej od dziesięcioleci przyciąga tysiące melomanów. Częściowo zrekonstruowana nawa kościoła tworzy tradycyjny klimat, ale już na dziedzińcu klasztoru panuje atmosfera jak na koncercie open-air.

www.kloster-chorin.info

40 Podnośnia statków w Niederfinow

W największym na świecie dźwigu wodnym od roku 1934 statki pokonują w ciągu zaledwie pięciu minut różnicę wysokości 36 metrów pomiędzy Starą Odrą i Kanałem Odra-Hawela. Zwiedzający mogą obserwować fascynujący system działania podnośni albo przyglądając się jej z boku, albo stojąc na pokładzie statku, który wpływa do 85-metrowej stalowej rynny. Jednak wkrótce osiągi tego zabytku techniki zostaną pokonane, ponieważ obok niego powstaje jeszcze większa podnośnia, która pomieści statki i barki towarowe o długości do 115 metrów.

www.schiffshebewerk-niederfinow.de

Barnimer Land

41 Zoo w Eberswalde

Ogród Zoologiczny w Eberswalde określa się dumnie mianem „Najlepszego małego zoo w Niemczech“. Otoczony lasami mieszanymi stanowi dom dla około 1.400 zwierząt z pięciu kontynentów. Należą do nich zarówno dziki, które są symbolem miasta Eberswalde, jak również liczne zwierzęta egzotyczne, np. wolno żyjące małpy. Można nawet wchodzić do wybiegów dla danieli i kangurów. Wypoczynek całej rodzinie zapewni Ogród Rodzinny nad kanałem Finow z fantastycznymi placami zabaw i największym zegarkiem kieszonkowym świata.

www.zoo.eberswalde.de
www.familiengarten-eberswalde.de

42 Rezerwat Dzikich Zwierząt Schorfheide w Groß Schönebeck

Na północnym zachodzie Schorfheide – największego kompleksu terenów zalesionych Europy Środkowej – leży starannie wkomponowany w krajobraz ponad 100-hektarowy park dzikich zwierząt. Na siedmiu kilometrach szlaków turystycznych można obserwować duże dzikie zwierzęta, choćby łosie czy żubry, drapieżniki takie, jak wilk czy ryś oraz rzadkie historyczne rasy zwierząt domowych, na przykład pomorską owcę wiejską lub koniki polskie. Place zabaw, zagroda umożliwiająca głaskanie zwierząt i „wioska“ z piecem polowym zapraszają do wypoczynku.

www.wildpark-schorfheide.de

Seenland Oder-Spree

43 Bad Saarow

Począwszy od roku 1905 rybackie wioski Saarow i Pieskow zaczęły się przekształcać w szykowne uzdrowisko dla przedstawicieli wyższej klasy średniej Berlina. Dzięki zasobom bagien i solanek o właściwościach leczniczych miejscowość od 1923 roku ma prawo nosić nazwę Bad Saarow, czyli Saarow Zdrój. Prominentni autorzy, aktorzy i sportowcy wypoczywali tutaj w przeszłości. Ale i dzisiaj na entuzjastów sportu czekają boiska tenisowe i pola golfowe pierwszej klasy. Termy Saarow, Centrum Saarow i hotelowe oazy welness przyciągają gości przez okrągły rok. Jezioro Scharmützelsee, czyli brandenburskie morze, zaprasza w lecie do kąpieli, na rejs żaglówką i przejażdżkę statkiem parowym.

www.bad-saarow.de

44 Zamek w Beeskow

Zamek w Beeskow, wzmiankowany po raz pierwszy w roku 1272, jest jednym z czterech zamków na wodzie położonych pomiędzy jeziorami Schwielochsee i Scharmützelsee. Jego mury są nie tylko symbolem miasta, lecz również mieszczą aktywnie i wszechstronnie działające Centrum Kultury wraz z Muzeum Regionalnym. W zamku znajduje się ponadto średniowieczna piwnica, w której jest wystawa narzędzi tortur. Szerokim zainteresowaniem cieszą się wystawy poświęcone sztuce NRD. Życie na zamku ożywiają organizowane w nim jarmarki, spektakle teatralne i koncerty.

www.burg-beeskow.de

45 Centrum Dokumentacji Kultury Codziennej NRD w Eisenhüttenstadt

Wraz z budową Kombinatu Huty Żelaza Wschód w 1950 roku, podjęto decyzję o założeniu „pierwszego socjalistycznego miasta w NRD“: najpierw Stalinstadt (Stalinogród), a od roku 1961 Eisenhüttenstadt (Miasto Huty Żelaza). Centrum Dokumentacji, mieszczące się w zbudowanym w 1953 roku przedszkolu, gromadzi i eksponuje przedmioty z życia codziennego w NRD – począwszy od litery A jak aluminium Alfi, aż po literę Z jak wózek dziecięcy Zekiwa. Centrum Dokumentacji Kultury Codziennej NRD dysponuje osobnym mieszkaniem, w którym odtworzono oryginalny wygląd i styl wyposażenia z roku 1957.

www.alltagskultur-ddr.de

46 Klasztor w Neuzelle z barokowym ogrodem przyklasztornym

Opactwo w Neuzelle określa się mianem „barokowego cudu“ i „czeskiej oazy“. Włoscy i czescy budowniczowie w XVII i XVIII wieku przebudowali gotycki klasztor cystersów, przyozdabiając go w stylu barokowym. Oranżeria i ogród także prezentują barokowy przepych. W bogato wyposażonej kolegiacie wzrok przyciągają wielobarwne freski sklepienia; jest też 13 ołtarzy, bogato zdobionych kolumnami oraz figurami aniołów i świętych, które „opowiadają“ biblijne przypowieści. W odrestaurowanym krużganku działa Muzeum Klasztorne.

www.kloster-neuzelle.de

47 Frankfurt nad Odrą

Nadodrzańskie miasto zawsze było miejscem rozwoju duchowego. Viadrina, założona w roku 1506 jako pierwszy uniwersytet w Brandenburgii, zbliża do siebie obecnie po obu stronach Odry zarówno polskich, jak i niemieckich studentów. Dziedzictwo kultury pielęgnowane jest poprzez troskę o historyczne budowle. Barokowy budynek Junkera jest siedzibą Muzeum Viadrina. Muzeum Kleista na terenie Szkoły Garnizonowej poświęcone jest z kolei Heinrichowi von Kleistowi. Kościół Franciszkanów funkcjonuje jako sala koncertowa. „Biblią w obrazkach“ są natomiast odrestaurowane z przepychem mozaiki w gotyckim kościele NMP.

www.frankfurt-oder-tourist.de

48 Park Muzealny w Rüdersdorf

W największym w Europie kamieniołomie wapienia od ponad 750 lat wydobywa się materiał, z którego została zbudowana m.in. Brama Brandenburska i pałac Sanssouci. 17-hektarowy Park Muzealny oferuje interesujące, pełne niespodzianek szlaki na które można wyruszyć albo pieszo (po wyznaczonych ścieżkach), albo też samochodem terenowym. Najbardziej imponującymi pomnikami przemysłowymi są: system kanałów i baterie pieca szybowego. W Domu Kamieni przedstawiono charakterystykę geologiczną wapienia muszlowego, który liczy sobie aż 240 milionów lat.

www.museumspark.de

Seenland Oder-Spree

49 Buckow (Märkische Schweiz)

Już przed 150 laty nadworny lekarz króla pruskiego Fryderyka Wilhelma IV zalecał odbycie kuracji w Buckow. Obecnie ta „perła Szwajcarii Brandenburskiej“ (niem. märkische Schweiz) jest jedynym uzdrowiskiem w Brandenburgii o (przyznawanym przez władze państwowe) statusie uzdrowiska wg kryteriów Kneippa. Okolica bogata w jeziora i wzgórza oferuje wiele rozkoszy dla ciała i duszy. Bertolt Brecht żył tutaj przez trzy lata (w miesiącach letnich). Mieszkał w domu nad jeziorem Schermützelsee z żoną, aktorką Heleną Weigel; tutaj napisał m.in. „Elegie bukowskie i inne wiersze“. Teraz w domu Brechta i Weigel ma swoją siedzibę muzeum, które zaprasza na imprezy z cyklu „Lato z literaturą“.

www.buckow-online.de

50 Pałac i park w Neuhardenbergu

To miejsce łączy ze sobą działalność wielkich Prusaków.
Kanclerz von Hardenberg dostał Urząd w Quilitz od samego króla w nagrodę za swoje zasługi. Jego serce złożone jest w ołtarzu kościoła.
Kościół zaprojektował Schinkel, który również nadał pałacowi klasycystyczny wygląd. Park powstał według planów Lennégo i księcia von Pücklera. Odrestaurowany zespół pałacowo-parkowy pełni obecnie funkcje rekreacyjne i kulturalne. W oficynie pałacowej prezentowane są wystawy, remizę przerobiono na hotel, a w gorzelni i oranżerii urządzono restauracje.

www.schlossneuhardenberg.de

51 Miejsce pamięci i muzeum Wzgórza Seelowskie

Punkt widokowy oferuje panoramę osuszonych błot nadodrzańskich. W kwietniu 1945 roku miejsce to było polem największej bitwy na ziemiach niemieckich. Dziesiątki tysięcy żołnierzy poległo, gdy wojska Wehrmachtu próbowały powstrzymać przeważające siły Armii Czerwonej w jej drodze na Berlin. Mogiły żołnierskie, pomnik z brązu oraz sprzęt wojenny (czołgi i broń artyleryjska) świadczą o pełnym ofiar zwycięstwie radzieckiej armii. Muzeum, będące repliką bunkra marszałka Żukowa, informuje o przebiegu i skutkach owej bitwy.

www.gedenkstaette-seelower-hoehen.de

Dahme-Seengebiet

52 Pałac w Königs Wusterhausen

Pałac myśliwski, który wcześniej pełnił funkcję granicznego zamku, to prezent dla Fryderyka Wilhelma I od jego ojca. Właśnie tutaj planował on zbudowanie swojej armii, gdy spędzał czas wraz z rodziną późnym latem. Wieczorami „król-żołnierz“ uprawiał politykę w miłym towarzystwie swojego „kolegium tytoniowego“. Muzeum pałacowe oferuje wgląd w rzemiosło artystyczne i malarstwo z początków XVIII stulecia; zawiera m.in. czterdzieści ręcznie malowanych obrazów króla. Nowo zasadzone drzewa wyznaczają zasięg barokowego ogrodu pałacowego.

www.spsg.de

53 Tropikalny park rozrywki „Tropical Islands“ w Krausnick

Największy rosnący wewnątrz budynku las tropikalny na świecie rośnie w największej wolnonośnej hali świata. Temperatura powietrza wynosi tutaj niezmiennie 26°C, woda wzdłuż 200-metrowej plaży Morza Południowego ma 28°C. Można więc odpocząć, pograć w piłkę plażową, a nawet przenocować pod namiotem. Obok rozległej strefy wellness na gości czekają takie atrakcje jak zjeżdżalnia turbo i lot balonem. Wieczorami na scenie w tropikalnej wiosce muzycy i tancerze zatroszczą się o dobry nastrój.

www.tropical-islands.de

Spreewald

54 Cottbus

Chociebuska starówka zaprasza na spacer między brzegiem Szprewy a murami miejskimi. Od wieży Spremberg, będącej symbolem miasta, prowadzi promenada biegnąca wzdłuż murów miejskich do Wieży Monetarnej. Niedaleko starówki swoim wizerunkiem zachwyca wspaniała secesyjna budowla – Teatr Państwowy. Stary rynek łączy w sobie cechy baroku saksońskiego i klasycyzmu (domy okapowe). Z wieży późnogotyckiego kościoła górnego można popatrzeć na zielony Chociebuż. Na Wyspie Młyńskiej czerpie się nową energię – do elektrowni napędzanej silnikami Diesla (niem. Dieselkraftwerk) wprowadziło się nowoczesne Muzeum Sztuki.

www.cottbus.de

55 Pałac i park Branitz w Cottbus

Był pisarzem, obieżyświatem, projektantem ogrodów – książę Hermann von Pückler-Muskau od 1845 roku przekształcał park Branitz, czyniąc z niego swoje mistrzowskie dzieło: z krętymi drogami, fantazyjnymi rabatami kwiatów oraz sztucznymi jeziorami i pagórkami. Pałac, dom kawalerski i stajnia są harmonijną częścią krajobrazu. Nowe Centrum Obsługi Zwiedzających na dziedzińcu posiadłości jest dobrze wyposażone multimedialnie. Muzeum Księcia Pücklera w pałacu informuje o życiu i dokonaniach księcia, który w 1871 roku został pochowany w swoim parku – w piramidzie na jeziorze.

www.pueckler-museum.de

56 Gród słowiański w Raddusch

Przed ponad tysiącem lat Łużyce Dolne zamieszkiwały słowiańskie plemiona Łużyczan (Lusizi), od których wywodzi się dzisiejsza nazwa Łużyc. Swoje grody wznosili na trudno dostępnych nizinach, np. w Raddusch na skraju Spreewaldu. Dzisiejszy gród słowiański jest rekonstrukcją ukazującą metodę budowania dziewięciometrowych wałów z pni dębowych, gałęzi i konarów wierzb, uszczelnionych piaskiem, ziemią i gliną. W nowocześnie wyposażonym wnętrzu można dowiedzieć się ciekawych rzeczy na temat archeologii i górnictwa odkrywkowego na Łużycach.

www.slawenburg-raddusch.de

Spreewald

57 Spreewald

To, co epoka lodowcowa i człowiek tutaj ukształtowali, nie ma sobie równych w całej Europie! W Spreewaldzie, który od roku 1991 jest Rezerwatem Biosfery UNESCO, Szprewa rozczłonkowuje się na labirynt tysiąca kilometrów wód. Ponad 300 strumieni i kanałów stanowi po dzień dzisiejszy sieć dróg transportowych, a jednocześnie idealny teren dla sportowców-wodniaków.

Czy to w Burg, Lübbenau, Lübben czy Schlepzig – wszędzie na gości czekają sternicy, żeby przewieźć ich swoimi łodziami przez dziewicze lasy do romantycznych celów wycieczek. Prawie każda z łodzi z Lübbenau przybija do brzegu w pobliskim Lehde. Liczne restauracje przyciągają wycieczkowiczów „konkretnymi“ specjałami, takimi jak kwaszone ogórki i chrzan.

W jedynym w Niemczech Muzeum Ogórka można poznać tradycyjne receptury oraz skosztować tego produktu. Wgląd w życie chłopów spreewaldzkich sprzed stu laty umożliwia Skansen w Lehde, założony na terenie trzech gospodarstw rolnych.

A o kulturze Serbołużyczan i Spreewaldczyków informuje Muzeum Ojczyźniane w Burg oraz Dom-Brama w Lübbenau.

www.spreewald.de

Niederlausitz

58 Wschodnioniemiecki Ogród Różany w Forst

Na terenie Parku Ludowego w Forst w 1913 roku założono Ogród Różany. Powstał on z okazji wystawy róż i ogrodów w 25 rocznicę koronacji cesarza Wilhelma II. Na dwóch wyspach na Nysie, o łącznej powierzchni 15 ha, dojrzewa ponad 400 gatunków róż i rośnie 40.000 różanych krzewów. Zwiedzający równie chętnie spacerują w gajach rododendronów. W ostatnich latach odrestaurowano na wyspie fontanny, rzeźby, taras z pergolami oraz promenadę z kolumnami. W nowym Centrum Organizacji Imprez można zjeść romantyczny posiłek i wziąć ślub.

www.rosengarten-forst.de

59 Pojezierze Łużyckie, tarasy IBA

Trudno znaleźć krajobraz, który zmienia się tak szybko jak Dolne Łużyce. W wyniku zalewania nieczynnych kopalni odkrywkowych powstaje tutaj 20 jezior, które w przyszłości wraz ze starszymi jeziorami pokopalnianymi utworzą największe w Europie sztuczne pojezierze. Wystawy organizowane na „tarasach IBA“, przy nabrzeżnej promenadzie jeziora Ilsesee niedaleko Großräschen, informują o powstających tu miejscach do uprawiania sportów wodnych. Panoramę okolicy, oglądanej z 30-metrowej wysokości, zapewnia „Zardzewiały punkt orientacyjny“, przypominający – podobnie jak „bio-wieże“ koło Lauchhammer – o przemysłowej przeszłości regionu.

www.lausitzerseenland.de

60 Tor wyścigowy EuroSpeedway Lausitz Senftenberg

Tu, gdzie dzisiaj ryczą silniki wyścigowych maszyn, niegdyś terkotały koparki węgla. Na terenie zasypanej kopalni odkrywkowej węgla brunatnego Meuro wiją się od roku 2000 nowoczesne trasy wyścigowe. Organizowane są na nich międzynarodowe wyścigi samochodów wyścigowych, samochodów turystycznych i motocykli. Ponadto tor Euro-Speedway służy jako odcinek do jazd testowych oraz miejsce organizowania koncertów open-air. Trybuna główna oferuje 25.000 miejsc, a na całej trasie może być obecnych nawet 120.000 widzów. W wybrane dni na tor może wjechać każdy z nas, albo własnym samochodem, albo na rolkach.

www.eurospeedway.de

61 Hala narciarska Snowtropolis

Śnieg zawsze dopisuje w Brandenburgii w jednym miejscu – w hali koło miasta Senftenberg. Stok narciarski o długości 130 metrów jest naśnieżany przez cały rok i oferuje zjazdy o różnych stopniach trudności. Wprawni snowboarderzy i narciarze freestylerzy próbują sił w funparku. Leżące w sąsiedztwie lodowisko staje się latem boiskiem do gry w siatkówkę, badmintona i tenisa. Oprócz tego na entuzjastów sportu czeka dwanaście torów kręglarskich, kompleks saun i restauracja z widokiem na stok.

www.snowtropolis.de

Elbe-Elster-Land

62 Fabryka brykietów „Louise“ w Domsdorf

Uruchomiona w 1882 roku fabryka brykietów jest najstarszą w całości zachowaną fabryką tego typu w Europie. Przez 110 lat produkowano w niej nawet do 600 ton brykietów dziennie. Wycieczki po tym pomniku techniki uświadamiają, przy jak ogromnym nakładzie pracy fizycznej przebiegała produkcja. Trzeba było jednocześnie uruchomić nawet 12 urządzeń. Prasy napędzane parą wodną zachowały do dziś swoją pełną funkcjonalność. Dzięki dobrej akustyce dawna hala siłowni służy jako miejsce specjalnych koncertów.

www.brikettfabrik-louise.de

63 Zwiedzanie kopalni – most przerzutowy nadkładu F60 w Lichterfeld

Ten gigantyczny most przerzutowy, ponad 500-metrowej długości i 80-metrowej wysokości, mógł przenosić do 50 000 ton nadkładu węgla na godzinę, jednak w 1992 roku po jednym roku eksploatacji został unieruchomiony i od 2002 roku jest udostępniony do zwiedzania jako zabytek kopalniany. Można na niego wejść w trakcie zorganizowanej wycieczki z przewodnikiem. Z wysokości 75 metrów zwiedzający podziwiają coraz większe jezioro Bergheider See. Ponadto, co wieczór podświetlana „leżąca wieża Eiffla“ stanowi nastrojową scenerię dla organizowanych nieopodal koncertów plenerowych.

www.f60.de